

Медіа-центр бібліотеки Березнівської гімназії в інформаційному просторі

Бібліотека Березнівська гімназія – це заклад нового типу, який забезпечує оптимальні умови для розкриття творчого потенціалу творчої особистості учня і учителя. Сучасний простір пропонує гімназії нову модель бібліотеки, діяльність якої повинна спрямовуватись на інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу. Головна функція бібліотеки – зробити інформацію доступною кожному.

Бібліотека забезпечує доступ до інформаційних ресурсів і відіграє важливу роль у розвитку інформаційної грамотності та культури своїх користувачів. Комп'ютерні технології – необхідна умова формування сучасного іміджу гімназійної бібліотеки.

Створення та розвиток гімназійного медіа-центру як ядра інформаційної служби є об'єктивною необхідністю сьогодення для надання широкого доступу до освітніх ресурсів, до електронних каталогів.

Комп'ютерні технології й Інтернет відкрили перед шкільними бібліотеками нові можливості в оперативному забезпеченні потрібною інформацією.

На базі медіа-центру гімназії проводяться районні, обласні та всеукраїнський семінари-практикуми та тренінги..

У лютому 2011 року зав.бібліотекою В.С. Дзюбак взяла участь у занятті управлінського університету секції керівників ліцеїв, гімназій, колегіумів, спеціалізованих навчальних закладів «Стратегії управління закладом освіти в умовах формування інформаційного суспільства» з інформацією «Медіа-центр Березнівської гімназії в освітньо-інформаційному просторі навчального закладу».

Бібліотека гімназії входить у корпорацію медіа-центрів комунального закладу «Березнівська централізована система публічно–шкільних бібліотек» і проводить свою роботу згідно «Положення про медіа-центр Березнівської гімназії».

Із створенням медіа-центру в гімназії бібліотека піднялася на вищий щабель. У структуру медіа-центру входять:

- кабінет фізики
- англійської мови
- методичний кабінет
- канцелярія
- актова зала
- кімната гімназиста.

Усі ці кабінети об'єднані в одну локальну мережу, що дає можливість брати інформацію з медіа-центру з будь-якого автоматизованого робочого місця (АРМ).

Основні напрямки діяльності медіа-центру:

- створення бази даних педагогічної інформації як основи єдиного шкільного інформаційного простору;
- надання методичної консультативної допомоги педагогам, учням і батькам в отриманні інформації;
- створення умов для вчителів і отриманні інформації про педагогічну та методичну літературу, про нові засоби навчання через використання різних каналів інформації;
- надання практичної допомоги вчителям при проведенні занять на базі медіа-центру з використанням інформаційних засобів навчання при індивідуальній та груповій формах роботи;
- створення інформаційної продукції для різних категорій користувачів: вебліографічні та бібліографічні посібники, огляди, списки, бази даних;
- інформування користувачів про інформаційну продукцію;
- створення умов педагогам, учням, батькам для читання книг, періодики, роботи з комп'ютером, перегляду фільмів;
- підготовка інформації для проведення культурно-виховної, просвітницької роботи з педагогами, учнями, батьками;
- формування активу медіа-центру, робота з активом.

Консультантами бібліотеки медіа-центру гімназії є: завідувач бібліотекою, керівник медіа-центру – В.С. Дзюбак; волонтери, які надають необхідні консультації користувачам та слідкують за справністю обладнання: вчитель інформатики – Д.О. Разкевич; заступник директора з виховної роботи – Л.І. Черниш; лаборант – М.В.Ставинський.

Інтернет надає доступ до інформаційних ресурсів, дає можливість педагогам підвищити свою професійну кваліфікацію, ознайомитися з досвідом роботи вчителів інших регіонів, підвищувати науково-методичну підготовку, удосконалювати методичну майстерність, оновлювати професійні і загальноосвітні знання.

Медіа-центр надає гімназістам можливість повторювати вивчений матеріал, адже на комп'ютерах медіа-центру встановлені педагогічно-програмні засоби з різних навчальних предметів; також поглиблювати свої знання, проводити пошукову та дослідницьку роботу.

Отже, основними завданнями медіа-центру є:

- сприяння навчально – виховному процесу у наданні інформації;
- гармонійний розвиток особистості;
- розвиток та ефективне використання педагогічного та учнівського потенціалу;
- створення інформаційно – освітніх ресурсів;
- надання сучасних інформаційних послуг.

Перераховані завдання надають переваги щодо визначення стратегії розвитку навчального закладу.

Станом на 01.01.2012 року бібліотечний фонд бібліотеки Березнівської гімназії становить – 16593 примірників книг і брошур, в т.ч. – 8014

примірників підручників, 65 CD/DWD дисків. До бібліотеки надходить 50 назв періодики.

В умовах інноваційних змін змісту освіти єдиним і незамінним оперативним джерелом інформації є методична періодика, якою є комплект газет «Шкільний світ», до якого входить 15 газет для вчителів- предметників, газети «Директор школи», «Завуч». Також передплачуємо комплект журналів ВГ «Основа», який включає 20 назв методичних журналів для кожного вчителя-предметника.

Усі видання комплекту «Шкільний світ» описуються бібліотекарем в корпорації медіа-центрів бібліотек загальноосвітніх закладів м. Березне. Якщо потрібної інформації немає у періодичних виданнях чи в бібліотечному фонді, то в медіа-центрі можна скористатися всесвітньою мережею Інтернет.

Бібліотечно-інформаційні ресурси медіа-центру гімназії знаходяться на різних носіях: паперовому (книжковий фонд, фонд періодичних видань), цифровому (фонд CD/DWD дисків), комунікаційному (локальна комп'ютерна гімназійна мережа, навчальні комп'ютерні програми). Фонд на електронних носіях в бібліотеці поступово починає комплектуватися навчальними практикумами, тестами, програмними навчальними документами.

З 2010 року бібліотека використовує АБІС «ІРБІС 64/128», завдяки якій є можливість оперативно і якісно забезпечувати навчально-виховний процес, надавати користувачам можливість використовувати світовий інформаційний ресурс, завдяки підключенню до Інтернету.

Електронний каталог (ЕК) призначений для інформаційного пошуку й відбору документів, необхідних для наукової, практичної та навчальної діяльності, відображення та зберігання інформації як про кожний документ в цілому, так і про його складові частини. Він сприяє повному оперативному задоволенню інформаційних запитів користувачів бібліотеки.

Пріоритетним напрямком діяльності медіа-центру є забезпечення навчально – виховного процесу інформацією. На педрадах пропонується педагогічному колективу ознайомитися з новими надходженнями у фонди бібліотеки на будь-яких носіях інформації, як традиційних, так і електронних. Також готуються інформаційні списки цих джерел, які знаходяться в учительській кімнаті та у бібліотеці.

У медіа-центрі створені належні умови для індивідуальної роботи вчителів з перегляду, оцінки і відбору веб-ресурсів, необхідних для навчального процесу. Пропоную вебліографічні списки, покажчики вчителям-предметникам, учням, батькам та бібліографічні рекомендаційні списки із ЕБД періодичних видань.

Окрім того, для полегшення пошуку в Інтернеті розроблено рекомендаційні покажчики сайтів для вчителів та учнів. Адреси систематизовані за предметними рубриками. Ці покажчики мають електронний вигляд і зроблені у вигляді гіперпосилань. Вони знаходяться у

медіа-центрі бібліотеки гімназії і ними можна користуватися по гімназійній локальній мережі. Достатньо натиснути Ctrl та гіперпосилання.

На базі медіа-центру неодноразово проводились навчання вчителів основам комп'ютерної грамотності та використання мультимедійного проектора на уроках. Більшість учителів стараються використовувати новітні технології під час проведення уроків.

Практикується, на педагогічних радах гімназії спільно із працівниками медіа-центру Березнівської ЦРБ проводити Інтернет-дні, на яких презентуються впровадження CD/DVD дисків медіа-центру районної книгозбірні та ознайомлення із вебліографічними списками.

У результаті таких Інтернет-днів підвищується попит на електронні ресурси. У бібліотеці гімназії є перелік електронних ресурсів медіа-центрів міста. Видача електронних видань облікується в «Щоденнику роботи бібліотеки гімназії». Хочу звернути увагу, що робота в корпорації медіа-центрів дає можливість обмінюватися електронними ресурсами.

Той інформаційний запит, якого немає в друкованих джерелах, стараюся відшукати в глобальній мережі і зберегти у спеціальних тематичних папках. Якщо інформації з якоїсь теми багато, то укладаю вебсписки. Інформаційні ресурси для вчителів формую в спеціальній папках – портфелі «На допомогу вчителю», в яких накопичуємо інформацію, вебресурси, взяті із Інтернету. У цьому портфелі знаходиться інформація, яка доступна у локальній гімназійній мережі з кожного АРМ учителям та учням.

Сьогодні все частіше говорять про кризу освітньої системи, яка перш за все полягає в тому, що урок у класі обмежує можливості учня. Тому, йде пошук нових форм, систем, методик і серед інноваційних технологій найбільш пріоритетними стають інформаційно – комп'ютерні технології. Вони сприяють активізації та розвитку розумових здібностей дитини, активному і свідомому майбуттю знань, умінь і навичок, підвищення інтересу до навчання. Саме тому, можливо, слайд-презентації, віртуальні уроки, бібліотечні заняття із виховання інформаційної культури, навчання основам комп'ютерної грамотності, самостійному пошуку інформації, набирають популярності і стрімко входять у життя гімназистів

Традиційно на уроках фізики, хімії, математики, іноземної мови використовуються мультимедійні посібники «Віртуальна фізична (хімічна) лабораторія», «Математика 5, 6, 7 клас». Ці ППЗ (програмно-педагогічні засоби) розроблені відповідно до діючих навчальних програм і встановлені на комп'ютерах в медіа-центрі, що дає можливість учням повторювати вивчений матеріал і готувати домашнє завдання.

Інтернет допомагає задовольнити найрізноманітніші запити читачів на інформацію, яка відсутня в бібліотеці у паперовому варіанті, тим самим заповнити прогалини у формуванні документів. У медіа-центрі користувачі самостійно реєструються вносячи дані про свою особу та тему інформаційного запиту. В результаті цих даних періодично проводжу моніторинг запитів користувачів, внаслідок якого можна зробити висновок,

що питання, з якими звертаються учні та вчителі – багатоаспектні та різноманітні – від типових, простих до найскладніших, наприклад: пошук текстів улюблених пісень, перегляд новин або пошук інформації про дохристиянські вірування древньої Вірменії; автомобільні новації; історія виготовлення декоративних картин; екологічні проблеми Рівненщини та ін.

Комфортні умови роботи (9 комп'ютерів в медіа-центрі бібліотеки), вміння надати необхідну інформацію кожному користувачу сприяють швидкій адаптації до нових інформаційних технологій навіть наймолодших користувачів.

Сучасні шкільні навчальні програми зорієнтовані на формуванні в учнів самостійно здобувати знання, вести пошук додаткової інформації. Тому, важливо навчити читача користуватись додатковими джерелами знань: словниками, довідниками, енциклопедіями, Інтернетом, локальною мережею, ЕБД, орієнтуватись і користуватись ресурсами медіа-середовища.

Одним із головних завдань медіа-центру є створення умов для творчого самовдосконалення учнів. У гімназії особлива увага приділяється обдарованим дітям для розкриття їх творчих здібностей. Постійно вивчаю потреби учнів і вчителів, виконую замовлення, допомагаю у підборі матеріалу для написання наукових статей, захисту проектів, рефератів, підготовки до олімпіад, екзаменів, участі у Малій Академії Наук учнівської молоді тощо.

Учасники МАН ведуть дослідницько-пошукову роботу, розробляють проекти, підготовляють наукові роботи, використовуючи інформаційні ресурси медіа-центру. Вони вільно орієнтуються в інформаційному просторі, визначають свої інформаційні потреби і формулюють інформаційні запити, на достатньому рівні працюють з будь-яким видом каталогів, складають списки літератури за темою.

Комп'ютеризація медіа-центру, користування ресурсами Інтернету значно розширило доступ до інформаційних ресурсів, дозволили максимально задовольнити інформаційні потреби користувачів у процесі їх навчальної діяльності.

Після закінчення основних навчальних занять гімназійний медіа-центр є місцем для кожного учителя та учня щодо використання та проведення:

- інтелектуального дозвілля;
- підготовки повідомлень, домашніх завдань, рефератів;
- пошуку інформації для випуску стінгазет і проведення предметних тижнів;
- перегляду фільмів із колекції медіа-світу.

На сайті «Медіа-світ Березнівщини» учні гімназії мають змогу:

- подати заявки на участь у віртуальному обласному фестивалі власної дитячої поезії «Провесінь», який традиційно проводить Березнівська центральна районна дитяча бібліотека;
- розвивати творчі здібності на сайті центральної районної дитячої бібліотеки;
- обговорити актуальні теми та проблеми у розділі «Форум» ;

- ознайомитися з мистецькими доробками учнів навчальних закладів міста Березне;
- започаткувати нове хобі;
- ознайомитися з дослідницькими роботами учнів навчальних закладів області;
- бути дописувачами віртуальної газети «Планета - 10»;
- спілкуватися з дітьми з інших країн світу на іноземній мові через скайп.

На сайті бібліотеки гімназії представлена інформація про бібліотеку, її ресурси.

Упровадження новітніх технологій, переосмислення пріоритетів гімназійної бібліотеки, створення медіа-центру не означає, що менше уваги приділяється друкованим джерелам інформації, читанню або знижується роль шкільного бібліотекаря, а навпаки, сучасна гімназійна бібліотека, інтегруючи усі надбання свого розвитку виходить на новий рівень діяльності – сучасний і доступний кожній новій моделі випусника закладу.

Аналізуючи роботу медіа-центру, можна стверджувати, що його створення було необхідним. Потреба в бібліотечних послугах збільшується.

Медіа-центр бібліотеки Березнівської гімназії забезпечує основу безперервної освіти, швидко і ефективно надаючи доступ користувачів до різних видів інформації. Забезпечує матеріалами, документами навчально-виховний процес, розширює репертуар читання та розвиток інформаційних потреб гімназистів.

Освоюючи інформаційні технології, ми переслідуюмо глобальну мету загальної доступності інформації, забезпечення пошуку інформації і миттєвої доступності в електронній формі. У сучасному динамічному технологічному оточенні читачі вже більше не можуть задовольнятися лише інформацією, яка міститься на паперових носіях. Необхідно надати можливість здійснення доступу до всіх типів інформації: тексту, зображення, кіно, звуку. Цю можливість надає комп'ютеризація бібліотек з підключенням їх до всесвітньої мережі.

Отже, пріоритетним напрямком роботи бібліотеки-філії Березнівської гімназії є:

- надання необхідної інформації на допомогу навчально-виховному процесу на традиційних та електронних носіях та виховання ціннісного ставлення особистості до держави і суспільства;

На сучасному етапі бібліотека гімназії – це не просто сховище для книг, а це, дійсно, інформаційний центр, який може надати інформацію як на традиційних носіях, так і в електронному вигляді. Незважаючи на те, що користувачі задоволені роботою медіа-центру, згідно проведеного анкетування, я впевнена, що наш медіа-центр повинен удосконалюватися.

Перед медіа-центром бібліотеки Березнівської гімназії стоїть багато завдань. Одне з них – іти в ногу з часом, бути завжди в курсі інновацій, запроваджувати перспективні форми роботи з користувачами.